

Sami Soljanlahti
LT, erikoistuva lääkäri
Hyks, ATEK
sami.soljanlahti[at]hus.fi

TERVETULLUT LISÄ AKUUTTIHOIDON OPPAISIIIN

► Akuuttihoidon laitteet -kirja käsittelee nimensä mukaisesti akuuttihoitossa käytössä olevien diagnostiikka-, valvonta- ja hoitolaitteiden käyttöä. Opas on jaoteltu selkeisiin elinryhmäkohtaisiin lukuihin lukuun ottamatta diagnostiikkaa, sairaalan ulkopuolisen toiminnan laitteita, päivystysleikkauksia ja laite-, sekä potilasturvallisuutta käsitteleviä lukuja.

Opas on kirjoitettu muiden akuuttihoidon oppaiden tapaan napakasti ja artikkelien sisältö on jäsennelty alaotsikoiden toiminta-periaate – asennus – käyttö – hyödyt ja haitat alle. Rakenteen tekee oppaasta selkeän ja hakemansa asian löytää helposti. Toisaalta jäykkä rakenne luo välillä turhaa toistoa.

Opas on suunnattu kaikille akuuttihoidon parissa työskenteleville niin perusterveydenhuollossa

kuin erikoissairaanhoidossakin. Tämä ei tarkoita, että artikkelit olisivat ylimalkaisia, vaan ne ovat selkeitä ja täsmällisiä ja kohdentuvat monelle eri lukijaryhmälle. Toisaalta kirja ei ole tarkoitettukaan monimutkaisempien laitteiden käytön kaiken kattavaksi käsikirjaksi, vaan perustiedot sisältäväksi hakuteokseksi.

Oppaaseen on saatu kerättyä laaja kattaus akuuttihoidon laitteita PEF-mittarista dialyysilaitteeseen, laite- ja potilasturvallisuutta ohittamatta. Kirja toimii mielestäni erityisen hienosti hakuteoksena, josta saa nopeasti perustiedot, kun jonkin itselle uuden laitteen käyttöperiaate askarruttaa, eikä aika riitä laajemman hakuteoksen kahlaimiseen. Tulipa minulle myös ahaa-elämyksiä anestesialääkärin päivittäisiä työvälineitä koskevia kappaleita lukiessa.

Aiemmin vastaavien tietojen hankkiminen olisi vaatinut useiden hakuteosten, käyttöoppaiden ja internetin tutkailua. Nyt kaikki tieto on saatu yksiin kansiin helposti luettavaan muotoon. Tästä johtuen kirja on erittäin tervetullut lisä akuuttihoidon oppaat –sarjaan, ja soisin sen löytyvän vähintään jokaisen anestesiaosaston kirjastosta, tosin verkkoversio löytyy myös Terveystieteiden kirjastosta. ■

*Pekka Pölönen,
Tero Ala-Kokko,
Kai Helveranta,
Helena Jäntti
ja Anne Kokko (toim.)*
Akuuttihoidon laitteet
Duodecim 2014, 1. painos
Nidottu. EAN 9789516564350.
280 sivua. 63 €.

ANESTESIOLOGIN TYÖN YDINTÄ SELKEÄSTI

► Kirja keskittyy nimensä mukaisesti elintoimintahäiriöiden diagnostiikkaan ja hoitoon ja on suunnattu näiden parissa työskentelevälle hoitajille ja lääkäreille. Elintoimintahäiriöiden tunnistaminen ja niiden alkuhoito kuuluu kaikille lääkäreille, mutta anestesialääkäreille nämä ovat työn keskeistä sisältöä ja niinpä suomenkielinen kirja aiheesta lienee monelle mieleen. Toimitus koostuu anesthesiologeista, mikä tämän aihepiirin kirjalle on luontevaa. Kirjoittajina on maamme eturivin asiantuntijoita. Kirja alkaa kappaleella, jossa kuvataan elimistön reaktioita infektiin ja traumaan. Tälle pohjalle lähdetään rakentamaan muita lukuja, joissa käsitellään hätätilapotilaan tilan arviota ja alkuhoitoa, neste- ja elektrolyyttitasapainoa, happo- ja emäsaineenvaihduntaa, hengitysvajaausta, verenkiertovajaausta,

sokkia, munuaisten ja maksan toimintahäiriöitä, sokeriaineenvaihdunnan häiriöitä, kanylointitekniikkaa, eri potilasryhmien nestehoitoa, nestehoidon valmisteita verituotteet mukaan lukien ja ravitsemushoitoa.

Kirjan luvut on pääsääntöisesti kirjoitettu selkeästi ja useimpien alussa on tiivistelmä, jonka teemoja luvussa syvennetään. Kappaleissa käsitellään elinhäiriöiden patofysiologiaa, diagnostiikkaa ja hoitoa. Aiheet käsitellään, ainakin näin erikoistuvan anesthesiologin näkökulmasta, riittävän laajasti ja lukujen loppuun on vielä kerätty kustakin aihepiiristä syventävää kirjallisuutta. Lukuja on myös elävöitetty havainnollisin potilasesimerkein, jotka helpottavat häiriötilojen hahmottamista ja tuovat lihaa asiakokonaisuuksien ympärille. Neste- ja elektrolyyttitasapaino ja elektrolyyttihäiriöt on

jaettu erillisiin kappaleisiin, jotka olisi mielestäni voinut myös yhdistää.

E erityisen hyvänä koin tiivistelmät, joista saa tärkeimmät tiedot nopeasti, mikä palvelee kiireisissä päivystystilanteissa ym. Toisaalta kirjan kappalejärjestys sopi mielestäni hyvin myös tenttityyppiseen alusta loppuun lukemiseen. Osa kirjan sisällöstä on aiemmin ilmestynyt Duodecimmin nestehoitokirjassa, johon verrattuna ilmaisu on mielestäni selkeytynyt. ■

*Seppo Alahuhta, Tero Ala-Kokko,
Kai Kiviluoma, Juha Perttilä,
Esko Ruokonen, Tom Silfvast (toim.)*
Peruselintoimintojen häiriöt ja niiden hoito
Duodecim 2014
Painettu, nidottu.
Ean 9789516563841.
336 sivua. Hinta 75 €.